

ת"פ 6035/12/18 - מדינת ישראל נגד תמיר אלדר

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

01 יולי 2019

ת"פ 6035-12-18 מדינת ישראל נ' אלדר
בפני כב' השופטת הבכירה איטה נחמן
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם תמיר אלדר
החלטה

בפני בקשת המבקש (להלן: "**הנאשם**") לשפוט אותו שלא בנוכחותו לפי סעיף 128 (2) בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1983 (להלן: "**החסד"פ**").

רקע:

- ביום 3.12.18 הוגש נגד הנאשם כתב אישום המייחס לו עבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית-עבירה לפי סעיף 7(א) + 7(ג) רישא בפקודת הסמים המסוכנים.
- בהתאם למתואר בכתב האישום, ביום 4.5.17 הנאשם החזיק בחדר השינה סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל כולל של 0.9765 גרם נטו.
- לבקשת ההגנה, נדחה הדיון שנקבע ליום 25.3.19 ליום 4.4.19, במסגרת ההחלטה ניתנה הוראה לפיה ב"כ הנאשם יודא התייצבות הנאשם למועד הנדחה.
- ביום 4.4.19 הנאשם לא התייצב לדיון מסיבות רפואיות, והוזר בדבר חובת התייצבותו לדיון הנדחה שאם לא כן יוצא נגדו צו הבאה.

תמצית טיעוני הצדדים:

- הנאשם מבקש באמצעות בא כוחו לשפוט אותו ולגזור את דינו שלא בנוכחותו, בהתאם לסעיף 128 (2) בחסד"פ ובפסיקה המפורטת בבקשה.
- לטענת הנאשם גזירת דינו שלא בנוכחותו, לא תגרום לעיוות דין וזאת ממספר נימוקים עיקריים:
 - א. בין הצדדים הסדר טיעון סגור לפיו יעתרו הצדדים לתיקון כתב האישום לעבירת החזקת סם לצריכה עצמית, השתת מאסר על תנאי וקנס.
 - ב. הנאשם מוותר על זכותו במודע, בעודו מיוצג ולאחר שהוסברו לו מלוא זכויותיו- נוכחות הנאשם לא תוסיף או תגרע מיכולת הסנגור לנהל את משפטו.
 - ג. הודיית נאשם באמצעות בא כוחו דינה כהודיית הנאשם לכל דבר ועניין וחזרה ממנה צריכה לעמוד במבחני פסיקה נוקשים.
 - ד. המאשימה לא נימקה דרישתה להתייצבות הנאשם ולא הציגה אף טענה לכאורית אחת לצורך בהתייצבותו ואפשרות של גרימת עיוות דין לנאשם.

עמוד 1

ה. הנאשם מבקש להישפט בהיעדרו משכך שפיטתו בהיעדרו הינה הכלל וכפייתו להתייצב למשפט מהווה חריג לכלל.

3. לטענת המאשימה יש לדחות את בקשת הנאשם ולהורות על התייצבותו מן הנימוקים הבאים:

א. כתב האישום מייחס לנאשם עבירה מסוג פשע ובמסגרת כתב האישום הודיעה המאשימה על עמדתה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל.

ב. ביום 4.4.19 גובש בין הצדדים מתווה להסדר לסיום התיק, בהנחה של התביעה כי הנאשם התייצב ומוכן לקבל את ההסדר, אלא שהנאשם לא התייצב בפני בית המשפט ועובדה זו לא הובאה בפני הממונה ביחידת התביעות.

ג. בהתאם לדין ולפסיקה על הנאשם לבקש את רשות בית המשפט ועל בית המשפט לאזן בין האינטרסים המתנגשים וביניהם: האוטונומיה של הרצון הפרטי של הנאשם לוותר על זכותו לבין האינטרס הציבורי בנוכחות הנאשם במשפטו. בענייננו, הנאשם לא הבהיר מהי הסיבה לרצונו להישפט בהיעדרו, מיוחסת לנאשם עבירת סמים חמורה מסוג פשע, ככל שיודה במסגרת הסדר הטיעון הרי שהתיק יסתיים בדיון אחד בלבד. בנסיבות אלו, מכלול השיקולים מחייבים את התייצבות הנאשם לדיון.

ד. סעיף 130 בחסד"פ קובע, כי כאשר נאשם לא מתייצב להמשך משפטו, ניתן לשפוט אותו בהיעדרו רק אם הוזהר בכך על-ידי בית המשפט, קל וחומר כאשר הנאשם לא התייצב מעולם בבית המשפט לתחילת משפטו ולא הוזהר על-ידי בית המשפט שניתן לשפוט אותו בהיעדרו.

ה. האינטרס הציבורי מחייב למנוע מצבים של אי וודאות בגזרי דין אשר יכולים להוביל לטענות עתידיות, שונות ומגוונות, בדבר פגיעה בזכויות נאשם, ביטול פסקי דין וכו'.

המסגרת הנורמטיבית:

1. זכותו-חובתו של נאשם להיות נוכח במשפטו קבועה בסעיף 126 בחסד"פ, המורה, כי:

"באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו".

2. סעיף 128 בחסד"פ קובע את בעל הסמכות לעניין שחרור הנאשם מחובת הנוכחות במשפטו, ואת השיקולים שעל יסודם יש להפעיל את הסמכות:

"נאשם שהוזמן לתחילת המשפט ולא התייצב, מותר לדונו לא בפניו -

(1) אם הוא נאשם בחטא או בעוון והודה בהודיה שבכתב בכל העובדות הנטענות בכתב האישום, ולא טען בה עובדות נוספות שיש בהן לכאורה כדי לשנות את תוצאות המשפט;

(2) אם ביקש שמשפטו יתנהל שלא בפניו והוא מיוצג בו על ידי סניגור, ובית המשפט סבו שלא יהיה בשפיטתו שלא בפניו משום עיוות דין לנאשם, אולם רשאי בית המשפט, בכל שלב של המשפט, לצוות על התייצבות הנאשם".

3. הוראת סעיף 128 בחוק, מלמדת כי אין הנאשם חופשי שלא להתייצב במשפט ללא רשות בית המשפט.

עמד על כך הנשיא שמגר בע"פ 883/84 קרפ ואח' נ' מדינת ישראל [2], בעמ' 336.

4. בית המשפט עמד על השיקולים במתן אישור לנאשם שלא להתייב למשפטו בבג"צ 7357/95 ברקי פטה המפרס בע"מ נ' מ.י, בע"מ 776:

"סעיף 128(2) לחוק מאזן בין האוטונומיה של הרצון הפרטי, שבגדרו האדם חופשי, במגבלות מסוימות, לוותר גם על זכות יסוד (השוו ע"א 294/91 חברת קדישא גחש"א "קהילת ירולים" נ' קסטנבאום [5], בעמ' 535), לבין האינטרס הציבורי בנוכחות הנאשם במשפטו. האינטרס הציבורי מתבטא הן בכך שאפשרות התביעה להוכיח את טענותיה - למשל, על-ידי זיהוי הנאשם על-ידי עדיה באולם בית המשפט - לא תיפגע עקב היעדרות הנאשם מן המשפט, והן בכך שלנאשם עצמו לא יגרם עיוות-דין עקב ההיעדרות. עיוות-דין לנאשם אינו פוגע בו בלבד, אלא גם באינטרס הציבורי למשפט צדק. אכן, ויתור הנאשם על זכותו להיות נוכח במשפט מהווה שיקול באיזון בין האינטרסים המתנגשים. עם זאת, הוויתור כשלעצמו אינו סוף-פסוק. על בית המשפט לעשות שימוש בסמכות שהקנה לו החוק ולאזן בין האינטרסים המתנגשים."

5. בענייננו, הנאשם מבקש להיעדר משיבה שבמהלכה יוצג הסדר טיעון, יוכרע דינו, יישמעו טיעונים לעונש בסיומם יגזר דינו. על בית-המשפט מוטלת האחריות להגנה על זכויות הנאשם, מחד גיסא, ולשמירת אינטרס הציבור, מאידך גיסא. הלכה פסוקה, היא כאשר מוצג בפני בית המשפט הסדר טיעון, תפקידו של בית המשפט לוודא טרם הרשעת הנאשם, כי הנאשם הבין את תוכן ההסדר והסכים לו מרצונו החופשי. כמו-כן, על בית המשפט לוודא, כי הנאשם מבין שבית המשפט אינו מחויב להסדר שגובש בין הצדדים והתוצאות המשתמעות מכך.

6. בנסיבות אלו, ומבלי להטיל דופי באחריותו של הסניגור שיבצע נאמנה את תפקידו, הרי האינטרס הציבורי ובכללו מניעת עיוות דין, מצדיק את נוכחות הנאשם בישיבת הצגת ההסדר ומסירת ההודאה. טענת ההגנה, לפיה מדובר בהסדר סגור אין בה כדי לשנות מהחובה המוטלת על בית המשפט.

7. פרט לכך, נסיבות המקרה שבפני שונות מנסיבותיהם של המקרים אליהם הפנתה ההגנה, בחלקם ביקשו נאשמים שלא להתייב להוכחות או לישיבות במסגרתן נמסרה הודאה ללא הסדר.

סוף דבר:

הנאשם מוזהר בדבר חובת התייצבותו לדיון הקבוע ליום 10.9.19 לא יתייב לדיון הנדחה- יוצא נגדו צו הבאה.

ניתנה והודעה היום כ"ח סיוון
תשע"ט, 01/07/2019.
איטה נחמן, שופטת בכירה